

Document finalizat

Cod ECLI ECLI:RO:CABUC:2017:023.002438

Dosar nr. 599/2/2017

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

SENTINȚA CIVILĂ NR. 2438
Ședința publică din data de 20.06.2017
Curtea constituită din:
Președinte: Paraschiva-Nina Gogescu
Grefier: Roxana-Alina Dașu

Pe rolul instanței se află spre soluționare cererea formulată de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII** în contradictoriu cu pârâtul **SOLOMON CONSTANTIN** având ca obiect *constatarea calității de lucrător/colaborator al securității*.

Dezbaterile și susținerile orale ale părților au avut loc la data de 23.05.2017, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, ce face parte integrantă din prezenta sentință, când instanța, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat succesiv pronunțarea pentru data de 06.06.2017, 13.06.2017 și 20.06.2017.

CURTEA,

Deliberând asupra cauzei de față reține următoarele:

Prin *cererea* înregistrată pe rolul Curții de Apel București – Secția a VIII-a Contencios administrativ și fiscal, la 20.01.2017 sub dosar nr. 599/2/2017, reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII** a chemat în judecată pe pârâtul **SOLOMON CONSTANTIN**, solicitând ca instanța să aprecieze asupra calității pârâtului de colaborator al Securității.

În fapt, reclamantul a arătat că verificarea domnului Solomon Constantin a fost declanșată în baza art. 3 lit. g), coroborat cu art. 5 alin. (1) din O.U.G. nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea securității aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, ce stabilesc obligația Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității (C.N.S.A.S.) de a verifica din oficiu, sub aspectul constatării calității de lucrător sau de colaborator al Securității, persoanele care au candidat, au fost alese sau numite în demnitățile sau funcțiile prevăzute la art. 3 lit. b)-h1) din același act normativ.

Domnul Solomon Constantin, croitor la C.P.A.D.M. Runcu, jud. Dâmbovița, a activat în perioada 1987-1988 ca sursă a organelor de Securitate, în vederea încadrării informative a lui R.R. și M.T., membri ai cultului „Creștin după Evanghelie” (dosar R 214432, f. 8).

Astfel, la data de 15.03.1987 a fost recrutat de către ofițerii din cadrul I.J.S. Dâmbovița, Serv. 1, sens în care, la aceeași dată, a întocmit și semnat olograf un angajament, din cuprinsul căruia reiese numele conspirativ preluat, respectiv „Puiu”.

Pe parcursul colaborării cu Securitatea, acesta a furnizat informații prin care se denunțau activități potrivnice regimului totalitar comunist, precum:

- intenția de a pleca/rămâne ilegal în străinătate - nota din 15.03.1987 (dosar R 214432, f. 11);

- apartenența și activitățile religioase prin care se încerca atragerea unor noi adepți - nota din 15.03.1987 (dosar R 214432, f. 10).

Analizând informațiile furnizate de către pârât apreciază că acestea vizează îngrădirea dreptului la viață privată (art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice) și a dreptului la libertatea conștiinței și a religiei (art. 30 din Constituția României din 1965, art. 18 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice).

În concluzie, solicită să se aprecieze asupra calității de colaborator al Securității în ceea ce privește pe domnul Solomon Constantin, analizând relevanța, în lumina prevederilor art. 2 din O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, a materiei relevante reținute în nota de constatare nr. DI/628/24.03.2016.

Astfel, pentru colaborarea prin furnizarea de informații trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții.

I. Informațiile furnizate Securității să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist. Reține, astfel, notele olografe furnizate de pârât sub numele conspirativ „Puiu”, referitoare la:

A) Intențiile unor persoane de a pleca /rămâne ilegal în străinătate:

> nota, datată 15.03.1987, prin care pârâtul informa Securitatea în legătură cu numiții R.R. și S.S., respectiv „În vara anului 1986 am purtat discuții cu numitul R.R., cunoscut că face parte din rândul adventiștilor, ocazie în care acesta spunea că a făcut 3 excursii în Bulgaria pentru a studia posibilitățile de a trece fraudulos granițele acestei țări. Cunoscut că în prezent urmează cursurile de ghizi O.J.T. la Târgoviște. A mai afirmat că nu poate să se realizeze în țară și măcar de va săpa în altă țară și tot va fi mai bine. De față a mai fost și numitul S.S. care avea aceleași intenții ca și R.R. I. I (dosar R 214432, f. 11).

În perioada comunistă, intenția de a părăsi definitiv țara era considerată o atitudine potrivnică regimului comunist, cunoscută fiind politica dusă de regimul totalitar de îngrădire a liberei circulații.

De altfel, dorința de a emigra era privită de conducerea statului ca o contestare a condițiilor „deosebite” de viață asigurate de regim, fiind atent monitorizată de organele de Securitate.

De asemenea, este cunoscut faptul că tentativa de trecere a frontierei era privită cu suspiciune de către organele în drept, pe motiv că astfel, cetățenii români ajunși în străinătate, puteau oferi informații despre situația economică și socială a României, destrămând astfel barierele informaționale controlate de partid.

Pe cale de consecință, furnizarea unor informații de această natură, se referă la activități îndreptate împotriva regimului comunist.

Totodată, nu se poate reține faptul că pârâtul nu avea cunoștință de faptul că delațiunea domniei sale putea avea urmări asupra persoanei semnalate, în condițiile în care era de notorietate faptul că orice persoană semnalată cu intenția de a rămâne în străinătate, la o eventuală solicitare în acest sens, era sancționată prin primirea avizului negativ de plecare din țară.

De altfel, pe baza informațiilor furnizate cu sollicitudine de pârât, organele de Securitate au dispus următoarele:

> „/.../ Se va verifica informația și va fi luat în lucru cu prioritate.,, (dosar R 214432, f. 11)

B) Apartenența și activitățile religioase prin care se încerca atragerea unor noi adepți:

- nota, datată 15.03.1987, prin care pârâtul informa Securitatea în legătură cu nu M.T., respectiv „Îl cunosc pe numitul M.T. de profesie croitor, membru al cui <Creștin după Evanghelie>. /.../ în diferite ocazii discută probleme religioase scopul de a atrage noi adepți. L.f (dosar R 214432, f. 10). Înalta Curte de Casație și Justiție a arătat, în jurisprudența sa în această materie informațiile referitoare la apartenența unei persoane la o grupare religioasă, în condițiile în care „ideologia regimului comunist era incompatibilă cu noțiunea de religie” (Decizia 1477/11.03.2011), reprezenta o atitudine potrivnică regimului comunist iar

denunțarea acestei apartenențe îndreptățește reținerea calității de colaborator al Securității. în acest sens, face referire și la Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 324/21.01.2011.

Astfel, consideră că denunțarea apartenenței la grupări religioase neagreate de regimul comunist nu poate fi calificată altfel decât ca denunțarea unei atitudini potrivnice regimului comunist. Este cunoscut faptul că regimul comunist încerca să descurajeze și să limiteze prin toate mijloacele practicarea religiei. Principalele victime ale acestei politici erau cultele minoritare (neagreate de regim), chiar și cele care se bucurau de o recunoaștere oficială. Aceste culte nu își puteau promova nestingherit mesajele.

Persoanele care, înainte de 1990, aderau la grupări religioase neagreate de regimul comunist își asumau riscuri importante, pe lângă permanenta supraveghere din partea autorităților represive și dincolo de piedicile puse în calea practicării religiei, aderenților acestor grupări le era îngădit accesul la anumite funcții sau nu li se permitea exercitarea anumitor profesii. Persoanele despre care autoritățile aflau (sau în legătură cu care existau indicii) că fac parte din aceste grupări erau marginalizate în societate.

De altfel, pe baza informațiilor furnizate cu sollicitudine de către pârât, ofițerii din cadrul Securității a dispus următoarele:

> „./.../ Urmărirea comentariilor pe care le face anturajul său.” (dosar R 214432, f. 10).

În legătură cu această primă condiție, observă că interpretarea teleologică a prevederilor art. 2 lit. b), duce la concluzia că legiuitorul a urmărit să atribuie calitatea de colaborator al securității, persoanelor care, prin denunțurile lor, nu au menajat interesele celor denunțați, deși puteau, și, mai mult, desconsiderarea acestor interese nu este compatibilă cu principiile moralei publice.

Astfel, delimitând sfera atitudinilor potrivnice regimului comunist, legiuitorul a urmărit ca, pe de o parte, să excludă denunțurile care, de obicei, rămăneau fără urmări asupra celui denunțat, și, pe de altă parte, să excludă și denunțurile care ar fi putut avea urmări, dar care sunt compatibile cu principiile moralei publice într-o societate democratică.

În consecință, dacă denunțarea unei conduite era potențial nocivă pentru cel denunțat și, în plus, un astfel de denunț nu și-ar mai avea rostul într-o ordine democratică, rezultă ca ne aflăm în fața denunțării unei conduite potrivnice regimului comunist.

O interpretare contrară, restrictivă, care ar înțelege prin „atitudini potrivnice regimului doar manifestarea explicită a dorinței persoanei denunțate de răsturnare a regimului comunist, este de neconceput pentru că ar institui o inegalitate de tratament cu privire la persoane care au denunțat în egală măsură atitudini a căror incriminarea era tipică regimurilor dictatoriale.

Pentru argumentele expuse, prima condiție impusă de legiuitor în constatarea calității de colaborator, este asigurată.

II. Informațiile prevăzute la pct. I să vizeze îngădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Și această condiție este asigurată deoarece, nu se poate reține că furnizarea unor informații de asemenea natură nu a fost făcută conștient, având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cele prezentate anterior nu rămăneau fără urmări.

Altfel spus, prin furnizarea acestor informații, pârâtul a conștientizat că asupra persoanelor la care s-a referit în delațiunile sale se pot lua măsuri de urmărire și verificare (încălcarea dreptului la viață privată și a dreptului la libertatea conștiinței și a religiei) și, prin urmare, a vizat această consecință.

În concluzie, informațiile furnizate de domnul Solomon Constantin au vizat îngădirea dreptului la viață privată (art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice) și a dreptului la libertatea conștiinței și a religiei (art. 30 din Constituția României din 1965, art. 18 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice).

În acest context, învederează că legiuitorul nu cere existența unei de informări adresate Securității, care să îndeplinească standardele definiției legale, fiind suficient și un singur astfel de caz, pentru reținerea calității de colaborator al Securității.

În drept, cererea a fost întemeiată pe conținutul articolelor: art. 3 lit. g), art. 5 alin. 1, art. 2 lit. b), art. 8 lit. a) și art. 11 alin. (1) ale O.U.G. nr. 24/2008 privind accesul la propriul

dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea 293/2008, coroborate cu art. 31 alin. 1) și art. 35 alin. (5) lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S., adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum și pe dispozițiile art. 194 din noul Cod de procedură civilă.

În dovedire a fost propusă spre administrare proba cu înscrisuri.

Fiindu-i comunicată cererea de chemare în judecată, pârâtul Solomon Constantin a formulat *întâmpinare*, solicitând respingerea cererii CNSAS la acuzația privind calitatea sa de colaborator al Securității.

În motivare, a arătat ca face parte din copilărie din cultul Creștin după Evanghelie, așa cum și părinții săi au făcut parte. În anul 1985, era angajat croitor, având și gestiune la CPADM. Cunoscut fiind faptul că regimul comunist privea persoanele care făceau parte din alte culte, a început să fiu controlat peste măsură de către șeful de post în sensul că venea în atelierul sau de lucru și de câte două-trei ori pe zi. Îl amenința că știe persoane cărora le-a confecționat haine, fără a le da bon de lucru și că dumnealui are obligația să facă în fiecare an un dosar pentru delapidare, așa că îmi spunea să aibă mare grijă. Menționează că avea atelierul de croitorie lângă postul de Miliție.

Într-o seară, în jurul orei 21, șeful de post a venit la croitorie, l-a bruscă și i-a spus că vrea să-i facă inventar, ridicându-i actele, după care i-a sigilat ușa de la intrare. A doua zi au venit reprezentanți din cadrul CPADM, s-a efectuat inventarul și nu s-au găsit niciun fel de nereguli.

În martie 1987, șeful de post, însoțit de o altă persoană pe care n-o cunoștea, i-a cerut să fiu de acord să le furnizez unele relații cu privire la anumite persoane. Nu a putut refuza, fiind deja intimidat în ultima vreme de șeful de post Dânsul i-a spus că acestea sunt niște formalități și că nimeni nu va avea de suferit. I s-a cerut să dea informații despre și, pe care le-a și dat.

A fost chemat de mai multe ori la postul de poliție și i se cerea să dea informații despre persoane care erau împotriva regimului, si-a dat seama că fusese atras într-o cursă și dacă dădea astfel de informații, acele persoane puteau avea probleme grave și nu le-a dat nicio informație.

După o altă perioadă, a venit șeful de post să îl cheme din nou la poliție, unde era și un reprezentant al Securității și le-a spus că nu mai știu nimic despre nimeni și să nu îl mai cheme, pentru că nu mai era dispus să le dea nicio informație.

După o vreme, ca urmare a celor spuse, șeful de post a venit la atelierul de croitorie, i-a ridicat bonierul și chitanțierul și i-a spus că a executat mai multe costume de haine unor persoane cărora nu le-a făcut acte legale.

Când a ajuns la Procuratura Pucioasa, a fost audiat de un procuror pe numeleși bineînțeles, si-a susținut nevinovăția.

Șeful de post a venit cu numitul pe care l-a învățat să declare că i-a făcut costum de haine fără bon de lucru. A spus că nu i-a făcut acestuia niciun costum și a cerut să fie adus costumul la expertiză.

Acesta nu s-a mai prezentat cu el la expertiză și nu a mai susținut confecționarea, reproșându-i șefului de post „Vedeți în ce m-ați băgat?”

Ulterior, a fost chemat la postul de poliție pucioasa de către Cpt.de la Cercetări Penale Pucioasa, unde i s-a sugerat că pentru a închide dosarul trebuie să recunoască că a făcut mici lucrări fără a elibera bon și chitanță, după care a plătit contravaloarea de 50 de lei.

Totodată mai aduce la cunoștință că după toate acestea, si-a dat demisia de la CPADM Runcu, pentru a nu mai avea motive să se lege de el.

Pârâtul a subliniat ca la actele atașate de CNSAS se află două note informative, filele 10 și 11.

Pârâtul solicită să se analizeze fila 10 privind nota despre numitul MT, în care singura sa afirmație discutabilă este că acesta discuta probleme religioase, cu scopul de a atrage noi adepți. Această notă poate fi privită - în condițiile în care MT făcea parte din cultul Creștini după Evanghelie, ca fiind informația care îngreunează dreptul la libertatea conștiinței și religiei?

Era firesc ca MT să atragă alți credincioși la acest cult, dar așa i s-a cerut să scrie, astfel încât se întreabă dacă se face vinovat de îngrădirea vreunui drept al persoanei respective?

În ceea ce privește nota de la fila 11 despre a afirmat că a făcut excursii în Bulgaria și că el nu se poate realiza la noi. Aceste afirmații erau făcute de toată lumea în acea perioadă. Așa i s-a cerut să scrie, așa a scris.

Chiar dacă există la dosarul sau două note informative pe care le-a scris, au un conținut din care niciunui dintre cei doi nu li se putea întâmpla ceva rău.

Considerând faptul că trebuie să fie stigmatizat ca fiind colaborator al Securității este o sancțiune prea mare pentru ceea ce a fost forțat să facă.

De asemenea, solicită să se ceară Parchetului de pe lângă Judecătoria Pucioasa dosarul de urmărire penală făcut de șeful de post și să i admită proba cu martori.

De asemenea, paratul solicita să se analizeze raportul făcut de locotenentul major de la fila 9 și cele două note de informare date în contextul acelor vremuri în care paratul, un simplu croitor de țară, nu putea să refuze reprezentantul Securității Județene.

Reclamantul a depus *răspuns la întâmpinare*, prin care a reluat în esență, susținerile din cererea de chemare în judecată.

Referitor la cea de-a doua condiție legală ce trebuie îndeplinită pentru a se putea constata calitatea de colaborator, a arătat, pe de o parte că este suficient ca informările respective să fie apte de a produce o reacție din partea Securității (și au și produs-o în prezentei cum rezultă din rezoluția ofițerului pe marginea notei informative) iar informatorul să conștientizeze posibilitatea unei astfel de reacții.

Arată că este suficientă condiția vizării încălcării, iar nu dovedirea încălcării propriu-drepturilor respective, deoarece legea accesului la propriul dosar și deconspirarea fostei securități accent strict pe devalorarea profilului moral al denunțatorului. iar nu pe repararea prejudiciilor de victimele denunțurilor. Altfel spus, prevederile referitoare strict la deconspirarea Securității au ca finalitate exclusivă conturarea atitudinii și moralității persoanelor verificate de CNSAS, iar nu prejudiciului suferit de cei care au căzut victime ale denunțurilor formulate de cei verificați.

Beneficiarii verificării acestor persoane nu sunt doar victimele regimului comunist, ci toți cetățenii care au dreptul de a fi informați cu privire la statura morală a persoanelor prevăzute de art. 3 din 24/2008. De aceea, relevantă este activitatea concretă desfășurată de persoana verificată în relația cu Securitatea, iar nu activitatea desfășurată de ofițerii de Securitate, ulterior primirii informațiilor persoana verificată. Modul în care ofițerii de Securitate înțelegeau să reacționeze ulterior momentului care primeau scăpa controlului denunțatorului. Prin urmare, consecința finală a denunțului - dreptului celui denunțat - reprezenta un element independent de voința denunțatorului, depindea de voința și interesele reprezentanților autorităților represive comuniste.

Pentru aceste argumente apreciază că este suficientă reținerea calității de colaborator al Securității pentru persoanele furnizat informații apte să producă repercusiuni împotriva celui denunțat, fără ca, în mod necesar, repercusiuni să se fi produs în mod concret. Deci, apreciem că sintagma actuală, anume „vizarea încălcării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului” satisface pe deplin principiile care au stat la baza emiterii acestui act normativ, prevederile și principiile Constituției, precum și practică Curții Europene a Drepturilor Omului.

Prin prisma argumentelor expuse anterior, subliniază ca a doua condiție impusă de art. 2 lit. b este îndeplinită.

Raportat la solicitările pârâtului de a admite proba cu martori precum și dosarul penal întocmit de șeful de post, consideră să nu sunt utile, concludente și pertinente cauzei, că relația cu Securitatea era una conspirată, viza strict atât persoana colaboratorului cât și a ofițerului de securitate, mai mult decât atât, deconspirarea relației era motiv de scoatere din rețea a persoanei respective.

Din motivele arătate mai sus, consideră drept nefondate argumentele invocate de către domnul Solomon Constantin în întâmpinarea sa și solicită admiterea acțiunii în constatarea calității sale de colaborator al Securității, astfel cum a fost formulată.

În drept au fost invocate art. 201 alin. (2) din Codul de Procedură Civilă și art. 3 lit. g), art. 2 lit. b), art. 5 și art. 11 din O.U.G. nr. 24/2008 privind accesul la propriul deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008.

Curtea a încuviințat în cauză administrarea probei cu înscrisurile existente la dosar și a respins proba testimonială solicitată de pârât ca nefiind utilă cauzei.

Analizând probele administrate în cauză, Curtea reține următoarele:

Prin cererea de chemare în judecată, reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității (CNSAS) a solicitat instanței să constate calitatea de colaborator al Securității pentru pârâtul Solomon Constantin, născut la data de 06.05.1960 în localitatea Runcu, județul Dâmbovița, fiul lui Ion și Maria, domiciliat în localitatea Runcu, județul Dâmbovița. (fila 3 dosar).

Preliminar, Curtea reține că pârâtul Solomon Constantin prin concluziile formulate în cauză a recunoscut întocmirea celor doua note informative, susținând doar că acestea cuprindeau informații care erau de notorietate, informațiile furnizate nefiind de natură a afecta viața privată a persoanelor despre care se susține că au fost oferite informațiile.

În cauză, reclamantul CNSAS face referire în cererea de chemare în judecată la doua note informative semnate «Puiu», pe care le atribuie părții pârâte, susținând că acesta a fost cel care le-a redactat olograf.

Curtea subliniază că CNSAS s-a întemeiat în cererea de chemare în judecată formulată exclusiv pe notele informative menționate, limitând investirea instanței de judecată la conținutul acestora în analiza calității pârâtului de colaborator al Securității în sensul art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008.

În lipsa reglementării procesual civile detaliate în O.U.G. nr. 24/2008, dreptul comun în materie îl reprezintă Codul de procedură civilă. Astfel, în completarea O.U.G. nr. 24/2008, acolo unde normele juridice nu sunt suficiente sub aspectul reglementării procedurii de judecată, se aplică normele Codului de procedură civilă. Or, unul dintre principiile fundamentale specifice procedurii civile este cel al disponibilității acțiunii, consacrat de art. 9 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, implicând dreptul părții reclamante de a configura cadrul procesual prin indicarea pârâtului, formularea obiectului cererii și indicarea motivelor de fapt și de drept ale acesteia, adică stabilirea cauzei. Altfel spus, instanței de judecată nu îi este permis nici a se investi din oficiu cu un anumit obiect și nici de a judeca dincolo de motivele de fapt și de drept ale acțiunii, adică încălcând cauza acesteia, căci art. 22 alin. 6 din Legea nr. 134/2010 îl obligă pe judecător „să se pronunțe asupra a tot ce s-a cerut, fără însă a depăși limitele investiției”.

Incumbă părții reclamante potrivit art. 194 lit. d) NCPC să arate motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază cererea de chemare în judecată, obligația procesuală impunându-i titularului cererii să arate în conținutul acesteia toate argumentele pe care înțelege să le invoce în susținere, iar nu doar o exemplificare a acestora, deoarece reclamantul stabilește astfel limitele acțiunii exercitate prin prisma cauzei sale juridice, instanța putând judeca în cadrul acestora și nerevenindu-i vreo obligație de a efectua cercetări în afara cererii de chemare în judecată, astfel cum a fost formulată.

În aceste condiții, Curtea concluzionează că acțiunea exercitată de CNSAS este limitată la respectivele note informative, analiza impunându-se a se efectua prin prisma acelor consemnări atribuite părții pârâte.

Pe fondul cauzei, în drept, potrivit art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008, prin colaborator al Securității se înțelege „persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Persoana care a furnizat

informații cuprinse în declarații, procesele-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei și procesului, în stare de libertate, de reținere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată și condamnată, nu este considerată colaborator al Securității, potrivit prezentei definiții, iar actele și documentele care consemnau aceste informații sunt considerate parte a propriului dosar. Persoanele care, la data colaborării cu Securitatea, nu împliniseră 16 ani, nu sunt avute în vedere de prezenta definiție, în măsura în care se coroborează cu alte probe. Colaborator al Securității este și persoana care a înlesnit culegerea de informații de la alte persoane, prin punerea voluntară la dispoziția Securității a locuinței sau a altui spațiu pe care îl deținea, precum și cei care, având calitatea de rezidenți ai Securității, coordonau activitatea informatorilor”.

Din interpretarea textului legal menționat în precedent, respectiv prima teză a art.2 alin.1 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008, rezultă că o constatare a faptului că o persoană a fost colaborator al Securității în sensul legii este subsumată întrunirii cumulative a trei condiții: (1) prima condiție este aceea ca această persoană să fi furnizat informații, (2) a doua condiție vizează conținutul informației furnizate, în sensul că prin aceste informații se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist, (3) iar a treia condiție se referă la efectele furnizării informațiilor, în sensul că au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Față de materialul probator administrat în cauză de partea reclamantă CNSAS, reiese că prima condiție, astfel cum a fost menționată mai sus, este îndeplinită, pe parcursul colaborării cu organele de Securitate pârâtul Solomon Constantin furnizând informații sub forma unor note scrise.

În acest sens, constată Curtea că art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008, în redactarea legiuitorului, prevedea „informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității”.

Cu toate acestea, prin decizia nr. 672/26.06.2012, publicată în M.Of. nr. 559/08.08.2012, Curtea Constituțională a judecat în sensul că „sintagmele ”indiferent sub ce formă” și ”relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității” din cuprinsul art. 2 lit. b) teza întâi din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității sunt neconstituționale”.

A reținut Curtea Constituțională, în considerentele deciziei amintite, următoarele:

„Curtea constată că, în absența altor precizări normative, pe de o parte, și a altor probe în cauză, pe de altă parte, instanța judecătorească, investită cu soluționarea acțiunii în constatare, nu poate să realizeze o evaluare reală a fiecărei situații de fapt, având în vedere elemente precum natura și veridicitatea informațiilor consemnate, gradul de implicare în activitatea de colaborare cu Securitatea ori circumstanțele colaborării.

Curtea se mărginește să arate că, ținând cont de specificul contextului politico-istoric în care au fost consemnate, relatările verbale pot fi caracterizate prin subiectivism, arbitrar și uneori simulate, iar acestea pot genera un conținut vag, neclar, incert, neverosimil, fictiv și inutil, astfel, cauzei privind constatarea calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia. Pe de altă parte, în situația în care instanța judecătorească își formează convingerea exclusiv prin aprecierea unor asemenea documente, există riscul ca orice îndoială să poată fi interpretată împotriva persoanei verificate, iar aparența să fie considerată relevantă. Toate acestea creează între părțile acțiunii în constatare - Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, în calitate de reclamant, și persoana verificată, în calitate de pârât, un dezechilibru incompatibil cu principiul egalității de arme.

În acest context, ceea ce trebuie, de asemenea, avut în vedere este dacă partea interesată a avut posibilitatea efectivă de a contesta autenticitatea probelor și de a propune dovezi contrarii. Calitatea probelor trebuie, de asemenea, luată în considerare, inclusiv în situația în care circumstanțele în care au fost obținute creează îndoieli privind credibilitatea sau acuratețea lor (...).

Astfel, persoana verificată, în privința căreia există la dosarul cauzei doar documente reprezentând ”relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității”, nu are beneficiul unei

proceduri contradictorii în cazul în care se află în imposibilitatea obiectivă de a propune alte probe în apărarea sa. Or, rolul fundamental al instanței judecătorești de a realiza justiția presupune, între altele, ca instanța să examineze probele administrate în cadrul unei proceduri contradictorii, astfel încât, în raport cu aceste probe, să nu ajungă la concluzii contrare eficacității justiției și să evite erorile judiciare.

Curtea constată, așadar, că prin sintagmele legale în discuție se aduce atingere unui element esențial al procesului echitabil, și anume principiului egalității armelor. (...)

În aceste condiții, Curtea constată că sintagmele "indiferent sub ce formă" și "relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității" aduc atingere dreptului la un proces echitabil, reglementat de art. 21 alin. (3) din Constituție, și dreptului la apărare prevăzut de art. 24 din Constituție, deoarece creează posibilitatea ca instanța judecătorească, în absența obiectivă a altor probe legale, verosimile, pertinente și concludente, să soluționeze acțiunea în constatare exclusiv pe baza relatărilor verbale consemnate de lucrătorii Securității. A accepta o asemenea interpretare echivalează cu a acorda instanței judecătorești un rol superficial, incompatibil cu funcția sa de înfăptuire a justiției. Or, în cazul unei acțiuni în constatarea calității de lucrător al Securității sau colaborator al acesteia, realizarea justiției presupune și verificarea obiectivă a veridicității actelor și faptelor care au avut loc în trecut, într-un anumit context politic și istoric al țării, pe baza unor probe lipsite de ambiguitate, astfel încât orice concluzii arbitrare să fie excluse, iar echilibrul dintre justiția imparțială, fără urme vindicative, într-o societate democratică și protecția drepturilor individului să fie atins.

Prin urmare, Curtea constată că pentru a da eficiență dreptului la un proces echitabil, și implicit dreptului la apărare, "relatăriile verbale consemnate de lucrătorii Securității" nu pot fi administrate și apreciate, individual, ca probe unice. Cu alte cuvinte, asemenea documente nu pot avea forță probantă luate izolat și, ca atare, nu pot servi ca temei al admiterii acțiunii în constatare, decât dacă, pe calea unei atente și complete analize, sunt coroborate cu datele sau informațiile provenite din alte documente sau rezultate din administrarea altui mijloc de probă.

O asemenea soluție corespunde îndatoririi legale a judecătorilor de a stărui, prin toate mijloacele legale, pentru a preveni orice greșală privind aflarea adevărului în cauză pe baza stabilirii faptelor și prin aplicarea corectă a legii, în scopul pronunțării unei hotărâri temeinice și legale.

Curtea constată că, numai în aceste condiții, acțiunea în constatare prevăzută de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 poate fi just soluționată de instanța judecătorească, astfel încât scopul declarat al actului normativ - deconspirarea Securității să fie atins, iar adevărul istoric, corect receptat și consacrat".

În cauza de față, apreciază Curtea de apel că, prin coroborarea probelor administrate, rezultă certitudinea faptului părții pârâte de a fi furnizat informații organelor Securității.

Partea pârâtă Solomon Constantin nu a contestat că ar fi redactat acele note informative ce îi sunt opuse de CNSAS., recunoscând întocmirea acestora.

Sub aspectul celei de-a doua și celei de-a treia condiții cerute de art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008, în raport de conținutul notelor informative, Curtea reține că prin informațiile furnizate, pârâtul a denunțat atitudini considerate a fi potrivnice regimului totalitar comunist, apte a genera îngrădirea, după caz, fie a libertății de exprimare, fie a dreptului la viață privată, aparținând persoanelor vizate și fiind de natură a atrage consecințe negative asupra persoanelor indicate.

Așadar, în cauza de față sunt îndeplinite și celelalte două condiții prevăzute de dispozițiile art. 2 lit. b) prima teză din OUG nr. 24/2008.

Curtea observă că interpretările gramaticală, logico - sistematică și teleologică ale prevederilor legale anterior indicate, conduc la concluzia că nu este necesar, pentru ca o persoană să fie încadrată în categoria colaboratorilor poliției politice, ca activitatea acesteia să fie adus efectiv atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, fiind suficient ca ea să fi fost îndreptată împotriva acestor drepturi și libertăți și să fi fost aptă să le aducă atingere.

Activitatea concretă a pârâtului, astfel cum rezultă din materialul probator, a determinat o supraveghere îndeaproape a persoanelor despre care dăduse informații. În concluzie, informațiile furnizate de pârât au îngădit libertatea conștiinței și a religiei prevăzută de art. 30 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 18 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice, precum și dreptul la viață privată prevăzute de art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice, ratificat de altfel de Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România prin Decretul nr. 212/1974.

Libertatea de exprimare implică în accepțiunea art. 19 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice nu doar dreptul de răspândi informații și idei de orice fel, dar și dreptul de a căuta și primi astfel de idei și informații.

Pe cale de consecință, aspectele de fapt înverdate de pârât denunțau o atitudine potrivnică regimului comunist, fiind de notorietate că aderarea la grupări religioase neagrate de regimul comunist și practicarea religiei, respectiv intenția de a pleca/rămâne în străinătate reprezentau atitudini potrivnice regimului comunist, aspect confirmat de altfel prin simplul fapt că organele Securității nu au rămas indiferente la informarea că persoana respectiva încerca să atragă noi adepți, respectiv intenția de a pleca în străinătate, ci au dispus imediat măsuri de verificare (filele 10, 11 din dosar). În plus, denunțul părții pârâte a dus la îngădirea libertății conștiinței și a religiei persoanei despre care a făcut vorbire, fiind pus sub semnul întrebării dreptul acesteia de a-și exprima convingerile religioase.

Pe de altă parte, a intervenit și o atingere a vieții private, drept garantat de art. 17 din Pact, căci aceasta este menită să asigure dezvoltarea, fără interferențe exterioare, a personalității fiecărui individ, inclusiv în relație cu alte ființe umane, existând o zonă de interacțiune a persoanei cu ceilalți, chiar și într-un spațiu public, care poate intra în aria vieții private; or, cunoașterea relațiilor persoanei respective privea tocmai această zonă de interacțiune într-un spațiu care intra în zona vieții private.

Pe cale de consecință, Curtea observă că sunt întrunite în cauza de față condițiile instituite de art. 2 alin. 1 lit. b) prima teză din O.U.G. nr. 24/2008 pentru a constata că pârâtul a fost „colaborator al Securității”.

Prin urmare, față de cele arătate în precedent, Curtea va admite acțiunea, astfel cum a fost formulată.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE:**

Admite cererea formulată de reclamantul **Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității** cu sediul în București, str. Matei Basarab, nr. 55-57, sector 3, în contradictoriu cu pârâtul **Solomon Constantin** cu domiciliul în Runcu, jud. Dâmbovița.

Constată că pârâtul Solomon Constantin a fost colaborator al Securității în sensul art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008.

Cu recurs în 15 zile de la comunicare, cererea de recurs urmând a fi depusă la Curtea de Apel București – Secția a VIII-a Contencios administrativ și fiscal.

Pronunțată în ședință publică azi, 20.06.2017.

PREȘEDINTE

Paraschiya-Nina Gogescu

ROMANIA

**CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA**

Prezenta copie, fiind conformă cu originalul aflat

în dosarul acestor instanțe în BACG

2 ex + 2 ex / 06.12.2017
se legalizează de noi.

GREFIER ȘEF

GREFIER

Roxana-Alina Dașu

S-a anulat chitanța/foaia de versament nr. lei

GREFIER ȘEF
Nr. 3868

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Comunicare 2 ex /

Semnătură